

การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 10 การวิจัยเพื่อความยั่งยืน
ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เรื่อง “การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19”

การเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกสมรส: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทยกับ กฎหมายอเมริกา

อินทิวรรณ จันทร์เพ็ญ¹ และกมลวรรณ อยู่วัฒน์²

^{1,2}สาขานิติศาสตร์ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพฯ

email : s61123440049@ssru.ac.th¹, Kamonwan.yo@ssru.ac.th²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรตามกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกาทั้งนี้ยังเปรียบเทียบถึงหน้าที่ที่บิดาจะต้องเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Researcher) จากหนังสือ ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทบัญญัติของกฎหมาย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และข้อมูลอื่นจากอินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยพบว่าในการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรตามกฎหมายไทยในปัจจุบันนั้นแม้จะได้มีการเปลี่ยนแปลงตามยุค ตามสถานการณ์ไทยในปัจจุบัน แต่สำหรับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยนั้นมิได้มีการรับรองในการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรที่อยู่นอกสมรสด้วยจึงเป็นเหตุให้บิดานั้นไม่สามารถจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกสมรสได้ ก่อให้เกิดปัญหาในการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูและสิทธิในการเรียกร้องสิทธิต่างๆ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกับกฎหมายอเมริกาที่ได้มีการรับรองไว้ว่าบิดามารดานั้นต้องมีหน้าที่เลี้ยงดูบุตร และหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร ฝ่ายนั้นจะถูกรัฐตัดสิทธิในการดำเนินชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังมีความผิดตามกฎหมายและยังมีกฎหมายหมายเกี่ยวกับผลของการไม่จ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรหรือ Failure to Pay Child Support มาใช้บังคับอีกด้วยหากไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรก็จะมีผลผิดตามกฎหมายถือได้ว่าเป็นคดีอาญา

คำสำคัญ : บุตรนอกสมรส, การเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร

การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 10 การวิจัยเพื่อความยั่งยืน
ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เรื่อง “การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19”

Claim for illegitimate child : A comparative study between Thai law and American law

Intiwan chanpeng¹, Kamonwan Yoowattana²

^{1,2}Law Department, College of Politics and Governance, Suan Sunandha Rajaphat University, Bangkok

email : s61123440049@ssru.ac.th¹, Kamonwan.yo@ssru.ac.th²

Abstract

This research aims to study child support claims under Thai law and American law. It also compares the duty of a father to raise an illegitimate child between Thai law and American law. This study was a documentary researcher which details were obtained from books, textbooks, articles, thesis, research papers, legal provisions, e-book, and other information from the internet.

The results of the research presented that, in the current Thai law regarding child support claims, despite the change over time, Thai Civil and Commercial Code does not guarantee the payment of child support outside of wedlock according to the current Thai situation. Hence, the father cannot pay the child support fee outside the marriage, causing problems in filing for alimony and claiming rights. This is different from American law that has guaranteed that parents must have custody duties. If either party does not pay child support, that party will be deprived of the state's right to go about their daily lives and are also illegal and a law relating to the consequences of failing to pay child support or failure to pay for the child support if it is unpaid as well. Therefore, if the child support payment is not made, there will be an offense under the law and can be considered as a criminal case.

Keywords: illegitimate child, child support claim

การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 10 การวิจัยเพื่อความยั่งยืน
ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เรื่อง “การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19”

บทนำ

ปัจจุบันการอยู่กินฉันสามีภริยาในสังคมไทยมีลักษณะแตกต่างไปจากในอดีต โดยได้มีการอยู่กินร่วมกันฉันสามีภริยาโดยมิได้ทำการจดทะเบียนสมรสกันเป็นจำนวนมาก เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เพียงต้องการที่จะอยู่กินร่วมกันฉันสามีภริยาเท่านั้น ไม่ได้ต้องการสมรสกันอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งชายหญิงปัจจุบันนี้มีหลายคู่ที่แต่งงานแล้วแต่มิได้ทำการจดทะเบียนสมรสกันอยู่ถูกต้องตามกฎหมาย สำหรับบุคคลที่มีได้จดทะเบียนสมรสกันนั้นอาจเพราะคิดว่าควรทดลองอยู่กินร่วมกันก่อน หากดีก็อยู่กินร่วมกันนาน หากไม่ดีก็เลิกกันต่างคนต่างแยกย้าย ซึ่งในการอยู่กินโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกันนั้น กฎหมายถือว่าไม่เป็นการสมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ มิใช่การสมรสตามกฎหมาย แม้ว่าจะเป็นสามีภริยากันก็ตาม แต่ก็มีใช้สามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อการอยู่กินแบบมิได้จดทะเบียนสมรสกันนั้น ต่อมาหากมีบุตร บุตรที่เกิดจากบิดามารดาที่มีได้จดทะเบียนสมรสกัน จะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของมารดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ลักษณะ 2 ที่ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 1546 ว่าบุตรที่เกิดจากมารดาที่มีได้มีการสมรสกับบิดา ให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของมารดา

แต่กรณีบุตรเกิดมาในระหว่างที่บิดามารดาได้ทำการจดทะเบียนสมรสกันนั้น บุตรจะมีสิทธิในการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบิดาหรือไม่ ตามกฎหมายของไทยนั้นได้มีบทบัญญัติที่ได้กำหนดถึงสิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดามารดาและบุตรต่อบิดามารดาไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร ในมาตรา 1564 ได้บัญญัติว่า บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ ในมาตรานี้เป็นการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบิดาที่มีต่อบุตรซึ่งเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายและบิดามารดาจะต้องเลี้ยงดูบุตรจนบุตรนั้นบรรลุนิติภาวะหรือ 20 ปีบริบูรณ์ มาตรา 19 บุตรได้ทำการสมรส มาตรา 1448 หรือบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นผู้ทุพพลภาพ มาตรา 1564 วรรคสอง แต่กรณีศึกษาบุตรที่เกิดจากบิดามารดาได้จดทะเบียนสมรสกันนั้นเป็นบุตรนอกสมรสในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ไม่ได้มีบทบัญญัติถึงการให้สิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดานอกกฎหมายและบุตรนอกกฎหมายต่อกันเลย แม้ว่าบิดานั้นจะมีพฤติการณ์รับรองบุตรนอกกฎหมายแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยนั้นได้กำหนดไว้เพียงสิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดามารดาและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น บุตรที่เกิดนอกสมรสมารดาจึงมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในตัวบุตร

กฎหมายอเมริกาได้มีการกำหนดถึงสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร โดยให้ความสำคัญกับเด็กที่เกิดมาแม้บุตรที่เกิดมานั้นจะเป็นบุตรนอกกฎหมายก็ตาม เนื่องจากคำสั่งในการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนั้นถือเป็นคำสั่งที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญของอเมริกา โดยบิดาหรือมารดาไม่สามารถละสิทธิค่าเลี้ยงดูบุตรแทนตัวบุตรได้ เพราะค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้นเป็นเงินที่บุตรจะต้องใช้ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่ลำบาก

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาเกี่ยวกับการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา รวมไปถึงหน้าที่ในการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายของบิดานอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา
2. เพื่อเปรียบเทียบถึงสิทธิหน้าที่ของบิดาจะต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา

การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 10 การวิจัยเพื่อความยั่งยืน
ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เรื่อง “การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19”

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบเชิงคุณภาพ (Qualitative Researcher) โดยการศึกษาภายใต้เอกสารตามตัวบทกฎหมาย ตำราวิชาการต่างๆ บทความวารสาร งานวิจัย สื่อทางออนไลน์ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบกฎหมายการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายค่าเลี้ยงดูบุตรของกฎหมายอเมริกา และเพื่อศึกษาสิทธิและหน้าที่ของบิดานอกกฎหมายที่มีต่อบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการเรียกค่าเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา
2. ทำให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของบิดานอกกฎหมายที่มีต่อบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา

คำอุปการะเลี้ยงดูบุตร

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายของคำว่า “ค่า” ไว้ว่า มูลค่าหรือราคาของสิ่งใดๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ที่มีประโยชน์ในทางใช้สอย แลกเปลี่ยน หรือทางจิตใจ บางอย่างก็ประเมินเป็นเงินได้ บางอย่างก็ประเมินเป็นเงินไม่ได้ หรือจำนวนเงินที่เป็นราคาสິงของหรือบริการ เรียกสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีคุณค่ามากจนไม่อาจประเมินเป็นเงินได้ว่า เป็นสิ่งที่หาค่ามิได้

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายของคำว่า “อุปการะ” ไว้ว่า ความช่วยเหลือเกื้อกูล ความอุดหนุน

พิทยา ล้ายอง เห็นว่า ชายหญิงที่อยู่กินกันโดยไม่ได้แต่งงานหรือจดทะเบียนสมรสกันให้ถูกต้องตามกฎหมาย หลังจากมีบุตรออกมาก็ไม่ได้ให้บิดาของบุตรไปจดทะเบียนรับรองบุตรให้ถูกต้อง เมื่อถึงคราวเลิกร้างกันไปปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาว่าใครจะต้องรับภาระจ่ายเงินค่ากินอยู่ ค่าเล่าเรียนของบุตร ที่เรียกกันว่า “คำอุปการะเลี้ยงดูบุตร” กฎหมายกำหนดไว้ว่าบิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่ยังเป็นผู้เยาว์ เมื่อมารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับบิดาบุตรที่เกิดมาจึงยังไม่เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดาดังนั้น การจะฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบิดานั้น จะต้องทำให้เด็กที่เกิดขึ้นมามีฐานะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดาเสียก่อนซึ่งการที่จะทำให้เด็กนั้นให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 วิธี คือ (1)เมื่อบิดาและมารดาได้มีการสมรสกันในภายหลัง หรือ (2)เมื่อบิดาได้จดทะเบียนว่าเด็กนั้นเป็นบุตรของตน หรือ (3)เมื่อศาลมีคำพิพากษาว่าให้เด็กเป็นบุตรของฝ่ายชาย

สำหรับวิธีการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายต้องดำเนินการตามมาตรา 1910 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. 2478 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2533 โดยมีแบบคำร้องขอจดทะเบียน ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2541) (รัฐฎา งามศิริอุดม,2564, Online)

คำอุปการะเลี้ยงดู ไม่มีนิยามศัพท์เฉพาะในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงอาจพอสรุปได้ว่า “คำอุปการะเลี้ยงดู” หรือเรียกทั่วไปว่า “ค่าเลี้ยงดู” คือ เงินที่จ่ายเป็นครั้งคราวเพื่ออุปการะกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 10 การวิจัยเพื่อความยั่งยืน
ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เรื่อง “การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19”

และบิดานอกกฎหมายก็ไม่มีสิทธิหน้าที่ในการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู เนื่องจากสิทธิหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับบุตรตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นการกำหนดสิทธิหน้าที่ระหว่างบิดามารดาและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น แต่ตามกฎหมายมรดกของไทยนั้นบุตรนอกกฎหมายมีสิทธิในการรับมรดกของบิดานอกกฎหมายที่เป็นเจ้ามรดกในฐานะทายาทโดยธรรมในชั้นผู้สืบสันดานตามมาตรา 1627 ประกอบมาตรา 1629(1) ซึ่งสิทธิและหน้าที่ที่บิดามารดาจะต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร บิดามารดาจะต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรจนบุตรนั้นบรรลุนิติภาวะหรืออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ตามมาตรา 19 บุตรได้ทำการสมรส ตามมาตรา 1448 หรือบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นผู้ทุพพลภาพ มาตรา 1564 วรรคสอง ดังนั้น บิดานอกกฎหมายจึงไม่มีสิทธิเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบุตรนอกกฎหมาย โดยหลักเกณฑ์ในการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู (maintenance) นั้น (วรัญญา งานศิริอุดม, 2564, Online) มาตรา 1598/38 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้เรียกจากกันได้เมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือได้รับ การอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ และศาลอาจให้เพียงใดหรือไม่ให้ก็ได้โดยคำนึงถึงความสามารถ ของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับ และพฤติการณ์แห่งกรณี นอกจากนี้ ในกรณีที่บุตรจะเรียก ค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบิดามารดาได้นั้น บุตรจะต้องเป็นผู้เยาว์และอยู่ใต้อำนาจปกครองของบิดา มารดาด้วย

การเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายของกฎหมายอเมริกา

ในสหรัฐอเมริกา กฎหมายอเมริกาได้ให้ความสำคัญกับการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นอย่างมาก โดยกฎหมายได้คำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร แม้บุตรนั้นจะเป็นบุตรนอกกฎหมายก็ตาม ในสหรัฐอเมริกานั้นได้มีกฎหมายค่าเลี้ยงดูบุตร หรือ child support คือการเลี้ยงดูบุตรเกี่ยวข้องกับภาระผูกพันทางกฎหมายของบิดามารดาในการสนับสนุนทางการเงินในการเลี้ยงดูบุตรของตน กฎหมายเหล่านี้มีผลบังคับใช้ในระดับรัฐ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคำสั่งเลี้ยงดูบุตรจะมีผลบังคับจนกว่าเด็กจะบรรลุนิติภาวะและคำสั่งนี้ถือได้ว่าเป็นคำสั่งที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา (Article IV, Section 1) ให้ความศรัทธาและเครดิตอย่างเต็มที่ในแต่ละรัฐ การกระทำ บ้านที่ก และการพิจารณาคดีของรัฐอื่น ๆ และรัฐสภาอาจโดยกฎหมายทั่วไปกำหนดลักษณะไหนซึ่งการกระทำบ้านที่ก และการดำเนินการดังกล่าวจะต้องพิสูจน์และผลกระทบดังกล่าวและ (Article IV, Section 2) พลเมืองของแต่ละรัฐจะได้รับสิทธิพิเศษทั้งหมดและความคุ้มครองกันของพลเมืองในหลายรัฐ ซึ่งเด็กที่จะบรรลุนิติภาวะโดยส่วนใหญ่ในสหรัฐอเมริกามีกำหนดกฎหมายอายุไว้ที่ 18 ปีบริบูรณ์ถึงจะบรรลุนิติภาวะซึ่งสหรัฐอเมริกา นั้นมีรัฐทั้งหมด 50 รัฐ ยกตัวอย่างรัฐที่ใช้กำหนดกฎหมายเกณฑ์ในการบรรลุนิติภาวะ อายุ 18 ปี คือ รัฐแคลิฟอร์เนีย, นิวยอร์ก โดยนิวยอร์กนั้นจะยุติสิทธิของผู้ปกครอง การรับเลี้ยงบุตรบุญธรรม การดูแลและการดูแลอย่างถาวรของผู้เยาว์ (Family Court (Chapter 686), Article 6) และได้กำหนดถึงสิทธิและหน้าที่ของบิดาที่มีต่อบุตรไว้ดังนี้ ภาระผูกพันของผู้ปกครองภายใต้บทบัญญัติของวรรค (f) ของหมวดที่หกของมาตราสามร้อยเก้าสิบแปดของกฎหมายบริการสังคม ผู้ปกครองแต่ละคนของเด็กที่เกิดนอกสมรสจะต้องได้รับเงินสนับสนุนจากเด็กนั้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายงานศพของเด็ก และหากมีทรัพย์สินสมบัติเพียงพอหรือสามารถหามาได้ตามนั้น จะต้องจ่ายค่าเลี้ยงดูบุตร ให้ศาลตัดสินชี้ขาดการเลี้ยงดูบุตรตามหมวดหนึ่งในมาตราสี่ร้อยสิบสามแห่งพระราชบัญญัตินี้ (section 513, Family Court Act (FCT) CHAPTER 686, ARTICLE 5, PART 1) ตามกฎหมายของนิวยอร์กหรือกฎหมายสหรัฐนั้นไม่ว่าจะเป็นบุตรนอกสมรส บิดามารดามีหน้าที่ต้องจ่ายเงินค่าเลี้ยงดูบุตรโดยศาลจะพิจารณา กำหนดจำนวนเงินงวดที่ผู้ปกครองต้องชำระเป็นงวด จำนวนเงินจะแตกต่างกันไปในแต่ละกรณี โดยคำนึงถึงสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงอายุของเด็ก ความต้องการด้านสุขภาพ และการศึกษาเฉพาะของเด็ก และมาตรฐานการครองชีพที่เด็กจะได้รับ รัฐแต่ละรัฐจะมีวิธีการแตกต่างกันไปตามวิธีการในการคำนวณจำนวนเงินค่าเลี้ยงดูบุตรที่ค้างชำระ โดยทั่วไปแล้ว ศาลจะทำการสืบค้นเฉพาะเกี่ยวกับรายได้สุทธิต่อเดือนของผู้ปกครองที่ดูแล

การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 10 การวิจัยเพื่อความยั่งยืน

ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เรื่อง “การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19”

ซึ่งผลของการไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือ Failure to pay Child Support (จูจิร์ตน์ โททาทรี, 2006, Online) บุคคลนั้นจะถูกดำเนินคดีของรัฐบาลกลางหากจงใจไม่จ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรที่ได้รับคำสั่งจากศาลสำหรับเด็กที่อาศัยอยู่ในอีกรัฐหนึ่งหรือถ้าการชำระเงินผ่านครบกกำหนดชำระนานกว่า 1 ปี หรือเกินจำนวน การละเมิดกฎหมายนี้เป็นความผิดทางอาญาและถูกตัดสินลงโทษ ผู้กระทำความผิดต้องเสียค่าปรับและจำคุกไม่เกิน 6 เดือน (18 USC § 228(a)(1)(2)) หากบิดาหรือมารดาเป็นหนี้ค่าเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเกิน 2,500 เหรียญจะถูกปฏิเสธ การเพิกถอน หรือการจำกัดหนังสือเดินทาง (section 654(31)) ตามกฎหมายอเมริกันไม่ว่าจะเป็นบุตรนอกสมรส บิดามารดามีหน้าที่ต้องจ่ายเงินค่าเลี้ยงดูบุตรเพราะรัฐมองในรูปแบบที่ว่าบิดาหรือมารดาไม่สามารถสละสิทธิค่าเลี้ยงดูบุตรแทนตัวบุตรได้เนื่องจากค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้นเป็นเงินที่บุตรจะต้องใช้ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่ลำบาก และจะต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูจนกระทั่งเด็กอายุครบ 18 ปี การจ่ายเงินให้แก่เด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะจะต้องจ่ายให้กับผู้ปกครอง หรือผู้พิทักษ์ตามกฎหมายหรือแก่บุคคลที่ผู้อำนาจการพบเพื่อให้ได้รับสิทธิ์อย่างอื่นตามกฎหมายในการดูแลเด็ก (§ 10.40 Payment on account of minor child) การไม่จ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรจะไม่สามารถขอใบขับขีหรือต่ออายุใบขับขีได้ ถูกตัดสวัสดิการจากทางรัฐ หรือหากติดค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเกินตามที่กฎหมายได้กำหนดก็ จะถูกยกเลิกพาสปอร์ตมีความผิดตามกฎหมาย ถือเป็นคดีอาญา กฎหมายนี้ใช้บังคับทั้งบิดาและมารดา

ผลการศึกษา

การจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายของกฎหมายไทย มีการบัญญัติไว้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าบุตรนอกกฎหมายกับบิดานอกกฎหมาย ไม่มีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายอย่างใดต่อกันเลย เช่น บิดานอกกฎหมายไม่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดู บุตรนอกกฎหมายตามมาตรา 1564 และบุตรนอกกฎหมายไม่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบิดานอกกฎหมายตามมาตรา 1563 แม้บิดาจะมีพฤติการณ์รับรองบุตรนอกกฎหมายแล้วก็ตาม เนื่องจากสิทธิหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับบุตรตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นการกำหนดสิทธิหน้าที่ระหว่างบิดามารดาและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้นอีกทั้งบิดามารดาจะต้องจ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรนั้นจนบรรลุนิติภาวะ หรืออายุ 20 ปีบริบูรณ์ ตามมาตรา 19 บุตรได้ทำการสมรสตามมาตรา 1448 หรือบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นผู้ทุพพลภาพ มาตรา 1564 วรรคสอง แต่ตามกฎหมายมรดกของไทยนั้นบุตรนอกกฎหมายมีสิทธิในการรับมรดกของบิดานอกกฎหมายที่เป็นเจ้ามรดกในฐานะทายาทโดยธรรมในชั้นผู้สืบสันดานตามมาตรา 1627 ประกอบมาตรา 1629(1)

ขณะที่กฎหมายอเมริกาในรัฐนิวยอร์กนั้นแม้ว่าบุตรนั้นจะเป็นบุตรนอกสมรสผู้ปกครองแต่ละคนของเด็กที่เกิดนอกสมรสจะต้องได้รับเงินสนับสนุนจากเด็กนั้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายงานศพของเด็ก และหากมีทรัพย์สินสมบัติเพียงพอหรือสามารถหามาได้ตามนั้น จะต้องจ่ายค่าเลี้ยงดูบุตร ให้ศาลตัดสินชี้ขาดการเลี้ยงดูบุตรตามหมวดหนึ่งในมาตราสี่ร้อยสิบสามแห่งพระราชบัญญัตินี้ (section 513, Family Court Act (FCT) CHAPTER 686, ARTICLE 5, PART 1) รัฐก็บังคับใช้กฎหมายทั้งบิดามารดา เพราะบิดามารดานั้นมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินค่าเลี้ยงดูบุตร รัฐมองในรูปแบบที่ว่าบิดาหรือมารดาไม่สามารถสละสิทธิค่าเลี้ยงดูบุตรแทนตัวบุตรได้เนื่องจากค่าอุปการะเลี้ยงดูนั้นเป็นเงินที่บุตรจะต้องใช้ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่ลำบาก และจะต้องจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูจนกระทั่งเด็กอายุ 18 ปี การไม่จ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรจะไม่สามารถขอใบขับขีหรือต่ออายุใบขับขีได้ ถูกตัดสวัสดิการจากทางรัฐ หรือหากติดค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเกินตามที่กฎหมายได้กำหนดก็ จะถูกยกเลิกพาสปอร์ตมีความผิดตามกฎหมาย ถือเป็นคดีอาญา กฎหมายนี้ใช้บังคับทั้งบิดาและมารดา อีกทั้งยังมีกฎหมายเกี่ยวกับผลของการไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือ Failure to pay Child Support มาใช้บังคับ

การประชุมสวนสุนันทาวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 10 การวิจัยเพื่อความยั่งยืน

ภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เรื่อง “การท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนภายใต้ชีวิตวิถีใหม่ หลังโควิด-19”

ซึ่งจะเห็นได้ว่ากฎหมายไทยแม้มีบทบัญญัติในเรื่องของการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรและกำหนดถึงสิทธิบิดาที่มีต่อบุตรแต่บทกำหนดดังกล่าวยังมีลักษณะที่แตกต่างจากกฎหมายอเมริกาทั้งในเรื่องการรับรองสิทธิและหน้าที่ของบิดานอกกฎหมายที่มีต่อบุตรนอกกฎหมาย

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบกฎหมายการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายระหว่างกฎหมายไทยและกฎหมายอเมริกา พบว่ากฎหมายของไทยบุตรนอกกฎหมายกับบิดานอกกฎหมาย ไม่มีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายอย่างใดต่อกันเลย เช่น บิดานอกกฎหมายไม่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายตามมาตรา 1564 และบุตรนอกกฎหมายไม่มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบิดานอกกฎหมายตามมาตรา 1563 แม้บิดาจะมีพฤติการณ์รับรองบุตรนอกกฎหมายแล้วก็ตาม เนื่องจากสิทธิหน้าที่ระหว่างบิดามารดาต่อบุตรตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 เป็นการกำหนดสิทธิหน้าที่ระหว่างบิดามารดาและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ที่ได้ให้การรองรับในการให้สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตรที่บุตรจะต้องได้รับการเลี้ยงดูจนบุตรนั้นบรรลุนิติภาวะ หรืออายุ 20 ปีบริบูรณ์ ตามมาตรา 19 บุตรได้ทำการสมรสตามมาตรา 1448 หรือบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นผู้ทุพพลภาพ มาตรา 1564 วรรคสอง แต่ตามกฎหมายมรดกของไทยนั้นบุตรนอกกฎหมายมีสิทธิในการรับมรดกของบิดานอกกฎหมายที่เป็นเจ้ามรดกในฐานะทายาทโดยธรรมในชั้นผู้สืบสันดานตามมาตรา 1627 ประกอบมาตรา 1629(1) ในขณะที่กฎหมายอเมริกาแม้จะมีรัฐถึง 50 รัฐ แต่กฎหมายอเมริกาในรัฐนิวยอร์กนั้นได้มีการรับรองสิทธิและหน้าที่ของบิดาแม้บุตรนั้นจะเป็นบุตรนอกสมรสบิดาและบุตรก็ยังมีสิทธิและหน้าที่ในการจ่ายค่าเลี้ยงดู (section 513, Family Court Act (FCT) CHAPTER 686, ARTICLE 5, PART 1) และกฎหมายของอเมริกาโดยภาพรวมนั้นจะใช้กฎเกณฑ์ในการบรรลุนิติภาวะ คือ อายุ 18 ปีบริบูรณ์

ดังนั้น เพื่อให้บิดานอกกฎหมายและบุตรนอกกฎหมายได้มีสิทธิและหน้าที่ในการดำเนินชีวิต การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายจะต้องกำหนดบทบัญญัติใหม่เพื่อให้บิดานอกกฎหมายและบุตรนอกกฎหมายได้มีสิทธิและหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เช่น แม้บิดาจะได้มีพฤติการณ์รับรองแล้วว่าบุตรนอกกฎหมายนั้นเป็นบุตรของตน หรือบังคับกฎหมายใช้กับบิดานอกกฎหมายกรณีที่บิดาหรือมารดาไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรนอกกฎหมายในขณะเดียวกันนั้นกฎหมายอเมริกาในรัฐนิวยอร์กซึ่งได้มีบทบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้บังคับกับบิดามารดาเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอเมริกานำกฎหมายเกี่ยวกับผลของการไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือ Failure to pay Child Supportมาใช้บังคับ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้บิดามารดาหรือบิดานอกกฎหมายรู้ถึงหน้าที่ที่ตนต้องปฏิบัติต่อบุตรนอกกฎหมายซึ่งจะเกิดประโยชน์ทั้งบิดานอกกฎหมายและบุตรนอกกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

- 1.แก้ไขเพิ่มเติมการรับรองสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตรนอกกฎหมายเรื่องการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- 2.แก้ไขเพิ่มเติมให้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีบทลงโทษสำหรับบิดานอกกฎหมายที่ไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร

